

Enocksson, Egon
Tel: +46 10-698 11 91
Egon.enocksson
@naturvardsverket.se

2014-07-15 Ärendenr:
NV-04556-14

Miljöministeriet
Naturstyrelsen
Christina Bergendorff
cberg@nst.dk

Svar från Sverige på underrättelse om plan för etablering av slutdeponi för danskt låg- och mellanaktivt radioaktivt avfall

Danmark har underrättat Sverige angående avgränsningen av den strategiska miljöbedömningen av förslaget till etablering av slutdeponi för danskt låg- och mellanaktivt radioaktivt avfall, i enlighet med Esbokonventionens protokoll.

Sverige avser att delta i det fortsatta samrådet angående framtagandet av planen och miljökonsekvensbeskrivningen.

Samrådsförfarande

Underrättelsen och det översända underlaget har sänts på samråd till bl a nationella och regionala myndigheter samt organisationer med intresse av hantering av radioaktivt avfall. (samrådsremissen i Sverige biläggs)

Underrättelsen och underlaget har varit tillgängligt på Naturvårdsverkets webbplats och information om underrättelsen har skickats som miljötips till media i Skåne.

Remisstid i Sverige har varit från 17 juni till 10 juli 2014.

Yttrande har inkommit från Strålsäkerhetsmyndigheten, Sveriges geologiska undersökning, Kärnavfallsrådet, Länsstyrelsen i Skåne län och Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning. Havs- och vattenmyndigheten avstår från att lämna synpunkter.

Sammanfattning av inkomna synpunkter

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) önskar bland annat mer detaljerad information om avfallets sammansättning och innehåll, en mer utförlig teknisk beskrivning av de olika alternativa utformningarna av slutförvaret samt

information om hur förvarets skyddsfunktioner anpassas till avfallens egenskaper. SSM önskar också en beskrivning av de kriterier, strålskydds- och säkerhetskrav, som slutförvaret för låg- och medelaktivt radioaktivt avfall ska uppfylla. Det är vidare viktigt att eventuella miljökonsekvenser redovisas både för normal funktion hos slutförvaret och för händelser med låg sannolikhet, men med stora konsekvenser (worst case scenarios).

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har meddelat att de inte haft möjlighet att inkomma med några detaljerade synpunkter inom avsatt tid men anser att en kommande miljökonsekvensbeskrivning (mkb) bör omfatta krav motsvarande en svensk mkb.

Kärnavfallsrådet anser det viktigt att Sverige deltar i det fortsatta samrådet men har inga synpunkter på det utsända materialet.

Länsstyrelsen i Skåne län anser att en kommande mkb bör innehålla en övergripande beskrivning och risk- och sårbarhetsanalys av plötsliga, eller på lång sikt uppkomna oönskade händelser som kan uppstå vid de olika alternativa platserna samt dessa händelsernas konsekvenser. Likaså en risk- och sårbarhetsanalys som omfattar stölder, olyckor och terrorattacker samt vad som kan göras i förebyggande syfte.

Länsstyrelsen efterfrågar också redogörelser om transportvägar och skyddsåtgärder, åtgärder för att lindra konsekvenserna av eller förebygga sannolikheten för de oönskade händelser som framkommer vid de olika föreslagna platserna. Vidare efterfrågas komplettering med "worst case" gällande påverkan från klimatförändringar samt att riskbedömningen även utgår från en längre tidshorisont än 2100.

Länsstyrelsen efterfrågar även ett klargörande av hur slutförvaringen av bränslestavar från anläggningen vid Risö ska lösas.

Länsstyrelsen anser att det behövs mera noggrann information från den geologiska undersökningen med fokus på risker för grundvattensspridning och läckage till havet.

Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (mkg) gör bl a en jämförelse mellan den danska och den svenska processen för att lokalisera och utforma en deponi för låg- och medelaktivt avfall och jämför skillnader i kategorisering och hantering av olika typer av radioaktivt avfall mellan de båda länderna.

Mkg tar också upp frågan om möjligheten att exportera delar av det radioaktiva avfallet och ställer det mot en av de framtagna strategierna som utgår från export av allt radioaktivt avfall.

Mkg anser sammanfattningsvis att de danska planerna för att lokalisera och bygga ett slutförvar är så bristfälliga att det endast är strategin att mellanlagra avfallet ytterligare en tid som är framkomlig. Mkg förordar också ett närmare samarbete med den svenska Strålsäkerhetsmyndigheten, SSM, för att i samsyn

ta fram kriterier för klassificering av avfallet och för att bedöma den långsiktiga miljösäkerheten av ett slutförvar.

Naturvårdsverkets kommentarer på underrättelsen och det fortsatta samrådet

Även om Sverige fick 10 dagars förlängd svarstid har tiden för yttrande varit alltför kort och underrättelsen kom olyckligt i tiden, med tanke på den svenska sommarledigheten som vanligtvis omfattar även delar av juni. Flera instanser har påpekat svårigheten att lämna synpunkter på avgränsningen av kommande mkb och någon har därför även avstått från att svara.

Naturvårdsverket ber därför Miljöstyrelsen om en öppen dialog om en kommande rimlig tidsfrist för det fortsatta samrådet i enlighet med artikel 10 i protokollet om strategiska miljöbedömningar till konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang.

För Naturvårdsverket

Hans Wrådhe
Tf. enhetschef

Egon Enocksson

För kännedom

Miljödepartementet, Lars Lennwall
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse, John Erik Pedersen
Ramböll, Maja Schlenzig Knudsen

Bilagor,

yttranden från;
Strålsäkerhetsmyndigheten
Sveriges geologiska undersökning
Kärnavfallsrådet
Länsstyrelsen i Skåne län
Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning

Underrättelsen i Sverige, 2014-06-17

